

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : ศงคารรตในวรรณคดีเรื่องพระอภัยมณี

ชื่อผู้วิจัย : นางสาวจริย์พร อำพันธ์

สาขาวิชา : ภาษาไทย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

: รองศาสตราจารย์ศรีวิไล พลมณี

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

: รองศาสตราจารย์สนธิ สัตโยภาส

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง ศงคารรตในวรรณคดีเรื่องพระอภัยมณี มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา ศงคารรตในวรรณคดีเรื่องพระอภัยมณี ของ สุนทรภู่ จำนวน 64 ตอน โดยใช้กระบวนการอ่าน แบบวิเคราะห์และอ่านเพื่อจับประเด็นเกี่ยวกับความรัก วิเคราะห์และสังเคราะห์ประเภทของความรักตามทฤษฎีศงคารรต ของ กุสุมา รักขมณี หลังจากนั้นเขียนบรรยายเชิงพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า ศงคารรตในรูปแบบความรักที่สรุปได้ ดังนี้ ความรักต่อบุคคล ได้แก่ ความรักต่อทายาท ความรักต่อบุพการี ความรักต่อญาติพี่น้องและความรักต่อเพศตรงข้าม

ความรักต่อเพศตรงข้ามตามทฤษฎีศงคารรต แบ่งประเภทความรักไว้ 2 ประเภท คือ 1.สัมภวะคือ ความรักของผู้ที่ได้อยู่ด้วยกันกับบุคคลผู้เป็นที่รัก ดังเช่น ความรักของ ศรีสุวรรณกับนางเกษรา ความรักของพระอภัยมณีกับนางสุวรรณมาลี ความรักของพระอภัยมณีกับนางละเวง ความรักของสินสมุทรกับนางอรุณศรีณี ความรักของสุตศากรกับนางเสาวคนธ์ ความรักของหัตไชยกกับนางสร้อยสุวรรณนางจันทร์สุดา ความรักของท้าวสุทัศน์กับนางปทุมเกสร ความรักของท้าวทศวงศ์กับมเหสี ความรักของท้าวสุริโยไทกับนางจันทร์วดี ความรักของพราหมณ์วิเชียรกับนางจกณี ความรักของพราหมณ์โมรากับนางประภาวดี ความรักของพราหมณ์สานนกับนางอุบลศรีณี 2.วิประลัมภะ คือ ความรักของผู้ที่อยู่ห่างไกลกันหรือพลัดพรากจากกันกับบุคคลผู้เป็นที่รัก ดังเช่น ความรักของพระอภัยมณีกับนางผีเสื้อสมุทร ความรักของพระอภัยมณีกับนางเงือก ความรักของพระอภัยมณีกับนางวาตี ความรักของศรีสุวรรณกับนางรำภาสะหรี ความรักของสินสมุทรกับนางอุพาผกา ความรักของสุตศากรกับนางสุภาวดีวัน

The Title: : Saringkarot in Phra Abhai Mani

The Researcher: : Miss Jureeporn Amphun

Program: : Thai Language

Thesis Advisor:

: Associate Professor Sriwilai Ponmanee

Chairman

: Associate Professor Sanit Sattayophas

Member

Abstract

The objective of the research was to examine Saringkarot in Phra Abhai Mani by studying 64 parts of Phra Abhai Mani, Thai Tradition Literature written by Sunthorn Phu

According to theory of Saringkarot, love was divided as 2 types; 1) Samphokha:

Love of the person who lived together with his beloved person; for example, love between Srisuwan and Ketsara, Phra Abhai Mani and Suwanmalee, Phra Abhai Manni and Laweng

Sinsamut and Arunrasmi, Sudsakorn and Saowakon, Hassachai and Soisuwan and Chantasuda, King Sutad and Patoom Kesorn, King Tossawong and his wife, King Suriyothai and Chantarawadee, between Brahman Wichien and Prapawadee and Brahman Sanon and Ubonrassamee 2) Wipralampha: Love of the person who was far away or separated from

his beloved person; for example, Phra Abhai Mani and Nang Phisue Samut, Phra Abhai Mani and the mermaid, Phra Abhai Mani and Nang Walee, Srisuwan and Nang Ramphasari, Sinsamut and Nang Yuphapaka and Sudsakorn and Nang Sulaleewan. It was found that Saringkarot appeared in 64 parts in this Thai Tradition Literature, Phra Abhai Mani, had the form of love which was summarized as Love towards person divided as love towards heirs, love towards parents, love towards relatives and love towards opposite gender.

จุริยพร อัมพันธ์